

علاقه داين

9 چرایي 9 يى نوى

(٤)

دهمن عله دددين د گەل دىوی چۈپىيە د ژۇرا كۆمبىتەرىقە، نەوا ل ھنداقى باخچەيىن ئاقاھىبىن وان يىن مەزىن، كۆت :

- دا ئەم بېجىنە د نافەرۇكا بايەتىدا.

- بەلىن ئەزىزەنى، دا بېجىنە د نافەرۇكا بايەتى خوددا ... بەلىن... كا نافەرۇكا بايەتى!

- دىوی ھۇفە جۇ و ھۇفە ھات، تە دىكوت بىن ل تىشىكى بەرزە دىڭىرىتى.

- ھە ھە ھە... ھەفالۇ تو ودىكى ھەرگاڭ گەلەك يىن خوشى! بەلىن ياز منشە دېقىت ئەم ژېنىشە بە حسن بىنگافىن كىرىارى يىن دانەكارا كۆمبىتەرى و كارئىنانا وي بىكەين، ئانكۇ سىستەمىن دانەكارا وي، ئەملى دېبىزىنى (ويندۆز).

- ئەفە ھەزەركا د جەھىن خوددايە... دى دا ئەنلىكىن سىستەمىن دانەكارى دەست پىن بىكەين، كا بىچە دېبىزىنى (ويندۆز) بىمەشا ويندۆز (windows) مەخسەد ژى كۆما بەنچەرەنە. و ئەمگەرى ئەنلىكىننى ژى، نەو پىتكە ياخىل و قۇلدۇر بىن ل سەر شاشەمە كۆمبىتەرى بەرجاڭ دىن ئانكۇ بېشچاڭ ودىكى بەنچەرە دىيارە.

ھەر ھايل و قۇلدۇردىكى ل سەر شاشەمەن دىيار دىت، باراپتى دەكەنە د بىن تىرازىكەكى ودىكى لاكىشەيان درىزىدا، كو دېبىزىنى تىرازىكا ئاڭ و نىشانى (title bar) ئافىن ھايل و سىن چارگۈشەكىن بىجۇوكىن ودىكى دوغىمەيان د تىرازىكا ژىنگۈتىدەنە، ئىنگ ژ وان چارگۈشەكان نىشانانى ئىكەنانى (x) تىندىمە، و دېبىزىنى چارگۈشەكىن گىرن و دانىخىستىن (close).

دهمن ئەم چارەكىن ب كلىكا ماوسى ياخىل كلىك دىكەين، بەنچەرە دىنەتە گىرتىن. دوغىمەيكى دى، دو چارگۈشەكىن كوجۇچ و ل سەرىيەك و تىكىلەكىشايى تىندىنە، دېبىزىنى دوغىمەيىن زەپىندىنى (restore)، دەملى چارەكى دىنەتە كلىكىرن، بەنچەرە دزېرىنەتە سەر كەلۋاشى بېشتر ل سەر... دى بىش ئەم ھەر دوو چارگۈشەكىن ئىنگ ھەلکىشايى دوغىمەيىدە دېنە ئىنگ چارگۈشەك و ئافىن دوغىمەيى ب خۇمۇزى دىتە دوغىمەيىن مەزىنگەنى (maximize)، نەوي كەلۋاشى بەنچەرە ھەنە مەزىن دەكت كو شاشەمەن ھەمېيىن فەگرت. و چارگۈشەكى دووماھىيىن دېبىزىنى دوغىمەيىن بجووڭىرىنى (minimize)، كو كارى وي ئەم ھەنە بەنچەرە قەدشىرت يان دەكتە چارگۈشەكى بچۈجۈك دەن تىرازىكا بچۈجۈكدا نەوا ل بىش شاشەمەن دىيار، كو دېبىزىنى تىرازىكا نەركان (taskbar). تىرازىكا ژىنگۈتى كەلەك نەرك ھەنە، و مەل بەرە دەممەكى باشتى ئەم بېز ل سەر بىناخفىن.

ددمې نهه قى چارگوشەکى بجوقوك کلېك دکھين پهنجور ودکي بهرئال ههمان جېن و ب ههمان کډلواشی دزفرتەفه، و نهه چارگوشەکى ب خودزى، ودکي بهرئال سمر تیرازكا نهړکان نامېت.
- نهه چارگوشەکى دى زى د تیرازكا نافه و نیشانیده ههنه.
- بېلنى، هندەك تیرازکین نافه و نیشانان، دوګمهېکى دى بې زىنده تېدھىه، کو چارگوشەکە نیشانەکا بجوقوكا پسیارى (?) دنېشیدھىه، دېیزېنى دوګمهېن ہاريکارېيin (**help**), نهه دهه ب کلېكا ماوسى يا جهېن دنېنې کلېککرن، نیکسمر تیرزنیشانکا ماوسى ل سمر شاشەبىن دېتھ نیشانەکا بېرهست(حاسس) ڈېنځارکرن و ناشکەراکرنا پېزېنېنېن تايپېت ب وي جهېشې بې نیشانک ل سمر رادوست.

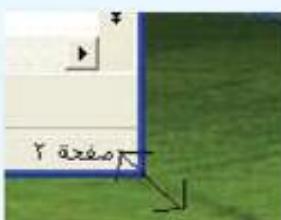

ههروسا بارابړ ڈ تیرازکین نافه و نیشانان وينهېکى بجوقوك تېدھىه، دېیزېنى نیکون (icon) کو نیشانه بې جوونى وي فایلې يان وي پروګرام نهه د پهنجهړندا.

- دېټو من دېت تو بې دھسكارېيin د کډلواشن پهنجهړا ل سمر شاشەبىن دکھى و زجهەکى فەدگوهیزېبە جەمکى، پاشن من دېت تو بېن گەلهک پهنجهړان د گەلېنک ۋەدکە، کا بېنې من تو چاوا ود دکھى?
- نەزبەنى نهه تشتەکى گەلهک ب ساناهىبىه.. بېلنى دېنیت جارا نېنکى پهنجهړى بزفرىتىبە روشا (**restore**) نانکو دوګمهېن **(maximize)** و هنگن دى ب سمر تشتەکى سەپر و سەمەر و خودش هلېن.
- نەو ج تشتە؟

- نەگەر تە تیرزنیشانکا ماوسى ل سمر زېبىن گىخا نالېبىن هەر تمنشەکى يان کۈزىکەکى پهنجهړا ئەمکرى راومەستاند، تیرزنیشانک دى بتە تیرزنیشانکا دوسمر، و دهمن تو کلېكا ماوسى يا جهېن دگلىشى و تیرزنیشانک ھۇسا و تبلا خوده گلاشتى دەيلېبەل سمر کلېكا زېڭۈشى و ماوسى چېپ و راست و ڙۆر و ڙېر دلېپىش، تو دى بېنې درېزابىن يان بهراتى يان رووبەرئ پهنجهړى د گەل لقىنا ماوسى دى ئىنە گوھۇرېن، و دهمن تو تبلا خوده ل سمر کلېکى رادکى، گوھۇرېنا وينهېن پهنجهړى يان کډلواشن وى دى راومەست، و دى ل سمر وي وينه و ناوابىن مېنت، بېن تو ل سمر راومەستانى.

- تشتەکى گەلهک جوانه.. و ج بېن دى?
- و دهمن پهنجهړ ل سمر ڦې روشن بت، يا مه به حس ڙئى كرى، تو دشىنى تیرزنیشانکا ماوسى ب کلېكا چەپن و ل سمر تیرازكا نافه و نیشانى بگەنەشى و تبلا خوده ل سمر رانەكى و د گەل لقايدنا ماوسى، ل نېرە و وېرەھە و ھۇسا جېن پهنجهړى ل سمر شاشەبىن بگوھۇرې و بېبىبە وي جەس بېن تە دېنیت.

- ب راستى نهه پهنجهړه کا سەپر و سەمەر و نەننېتىكىدە!
- بېن گومان.. و نهه هېنېز دھستېنکە، سيسىتەمەن پهنجهړان، سيسىتەمەنکى مەزن و جوانه، هندى زېدھتر نهه د نافدە بچېن و پېز بېتھ کارنېنن ڙ بھرى مەدقە، پېز نېبىش و سەنمىمەن و نەدېتى و جوانېن و پېن ب مطا دیار دېن!